

Nazityskland overfalder Sovjet

Det danske politi arresterer danske folketingsmedlemmer, i alt ca. 300 kommunister; tyskerne havde ønsket ca. 60 – 80 arresteret, men vi danskere er venlige, pligtopfyldende og grundige. Igen godt dansk arbejde, tyskerne var henrykte, de fik jo både i pose og sæk; vort politi er dygtigt. Vi har verdens bedste smør, flæsk og politi; den nationale stolthed breder sig, eller gjorde den?

Man skyder brystet frem, man er noget, man er dansk.

Og hvad, tyskerne havde jo vundet krigen, næsten da.

Kommunistloven vedtages På rekordtid under „ædel“ kappestrid.

Vort demokratis effektivitet i en nøddeskal?

Folketingets Forhandlinger – sp. 2452 - 2474. 20.08.1941

Danmarks Rigsdag

Klokken 15.00 Første behandling af kommunistloven.

Klokken 16.05 Anden behandling.

Klokken 16.10 Tredje behandling.

Loven blev enstemmigt vedtaget både i Folketing og Landsting.

Den „gode, danske patriot og forkæmper for demokratiet“, den konservative Ole Bjørn Kraft, kom med følgende bemærkning fra Folketingets talerstol:

„Dette lovforslag er aldeles ikke – som nogen måske kunne tro fremkaldt af Fritz Clausens krav til statsministeren.

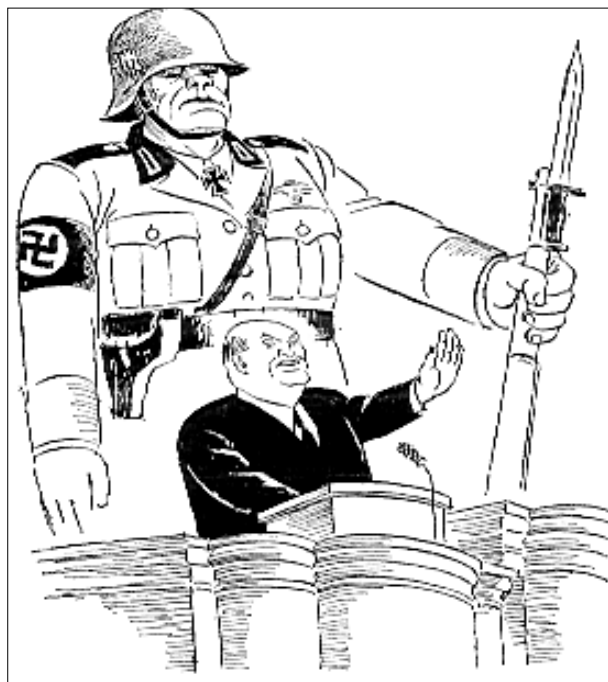
Nej, det er et stykke godt, gedigent samarbejdspolitisk arbejde“.

Ole Bjørn Kraft blev fornærmet på den nazistiske partiformand, Fritz Clausen, da denne, helt og aldeles selv ville høste æren for den grundlovsstridige kommunistlov, der kom til at betyde lidelse og død for hundreder af hans landsmænd. Kom ikke her og pral – dette landsforræderi er ikke nazistisk arbejde – det er samarbejdspolitikernes.

Ole Bjørns Krafts placering i de politiske kraftfelter er tegneren ikke i tvivl om, men igen er det et spørgsmål om målemetoder.

Han var ikke nazist af navn, han sympatiserede ej heller med de danske nazister – men gavnede han nazisterne? Ufrivilligt?

Krænkelsen af vor forfatning skulle nazisterne ikke have æren for alene. Derfor en verbal øretæve til naziføreren. Ole Bjørn Kraft er senere af flere betegnet som nazist, men om dette er andet end et postulat og med urette, må du afgøre. Nazisterne missede senere et revolverattentat mod Ole Bjørn Kraft. Alt efter temperament kan man beklage dette.

Ole Bjørn Kraft er der mange delte meninger om. Var han konservativ nationalist, med opfattelser af moral, som var præget af nazismen?

Var han demokratisk fascist? Tyskvenlig var han næppe.

Myndighedernes og politiets dramatiske indsats mod medlemmer af et lovligt, politisk parti fremgår med al tydelighed af billedet. Det lille, fredelige Danmark var for at behage løven blevet en politistat.

Jeg ved ikke om brødrene, der blev anholdt i Horsens for at have solgt Arbejderbladet blev anholdt af betjente iført stålhjelme.

Brødrene overlevede dog døds-marchen fra Stuthoff.

De forfulgte og deres kære lider nød

I vinteren 1941–42 breder nøden sig i de hjem, hvor manden levede skjult for de danske myndigheder, eller hvor han sad fængslet. Mange kvinder kom hjemme hos os og klagede over den behandling, de fik på socialkontorerne.

Der talte man ned til dem, skældte dem ud, de var bare nogle kommunistvin; man afviste deres lovlige og retmæssige krav om hjælp. Situationen var uvant for disse arbejderkvinder, de var ikke vant til bare passivt at stå og føle sig ydmyget, at stå med hatten i hånden og tigge, de kendte ikke systemet.

Deres mænd havde igennem årene indtaget tillidsposter på arbejdspladserne, de havde altid følt, at deres mænd havde en status, at de var respekterede. Men en dame, Edith, stor, bred og mægtig, går fra familie til familie, og forklarer kvinderne om deres rettigheder, om den lovmæssige baggrund og giver dem ud over nyt mod og "mandshjerte", praktiske anvisninger på hvorledes de skal håndtere disse bureaukratiske skriverkarle, som er nogle pudseklude – et råddent systems forlængede arm.

Hun fortæller om, hvorledes det „danske“ politi bare braser ind ved familiefester i hjemmene og anstrenger sig som lusede øjentjenere og håndlangere for at tjene de nazistiske forbrydere. De tiltvinger sig adgang til privatboliger ved nattetide – uden dommerkendelser – og løfter dyner.

Som emsige landsforrædere forsøger de uopfordret på eget initiativ at opfylde tyskernes ønsker, endnu før disse var blevet fremsat. Jeg hørte på, jeg lyttede til disse fortvivlede kvinder, og ganske langsomt begyndte jeg at forstå og hade hele vort offentlige system; hele vejen ned, fra regering og folketing, ned til selv de usleste bureaukrater og skrankepaver.

Ingen repræsentanter for den lovgivende – den udøvende eller dømmende magt er siden blevet anklaget for grundlovsbrud og højforræderi, dermed brød man Grundloven endnu én gang. Dansk politis emsighed, dets hidsige og skånselsløse jagt kostede mange kommunister lidelser og død i KZ-lejre. 6 måske 10 % af Det danske Kommunistpartis medlemmer satte livet til i modstandskampen.

Var behandlingen af kommunisterne udtryk for, at nazismen havde inficeret de „danske“ politikere?

Kommunister, jøder, sigøjnere og „lignende“ er nu blevet lovløse også i Danmark. Er det nazistisk terror eller klassekamp?

Er det en bekvem måde at skaffe sig af med folk, der vil sikre arbejderklassen anstændige kår?

Var dobbelthed, løgnagtighed, vilje til at gøre, hvad som helst for at holde skindet på næsen karakteristisk for dem, der sveg deres landsmænd?

Den totale mangel på overbevisning, på holdning, på en mening om, hvad der er ret og vrang – manglende loyalitet og solidaritet med deres landsmænd i nød stod for mig i skærende kontrast til kvinderne, De røde Enkers udholdenhed, med deres beslutning om at holde ud, koste, hvad det koste ville?

Scenerne var velkendte for mig fra de lange strejker før krigen, hvor ingen klynkede og ingen beklagede sig. Kvindernes kampånd kom særligt frem, når de mere eller mindre skjult ude i det fri, eller i fængslet, mødte manden, og denne bekymret spurgte:

„Hvordan går det?“

Det gik altid godt, uanset, hvor elendigt det stod til. Her var ingen klynken. Manden skulle ikke belastes yderligere med hendes bekymringer.

Flertallet i det danske folk, på nær nogle ganske få, skreg ud:

„Hvad nytter det?“ „Fri os for norske tilstande.“

Justitsminister og stikker, Thune Jacobsens bekæmpelse af modstandsbevægelsen var af et sådant omfang, at han med god grund frygtede at blive likvideret som stikker. Derfor flygtede han til Sverige. Søgte og fik asyl.

Når man skal karakterisere, justitsministeren og det ledende danske politis øverste ledelse (Sipos) helhjertede indsats, kom den ikke bag på os antifascister. Vi kendte nogle af det danske politis kidnapninger. Vi kendte dansk politis udsmygling af både revolutionære og jødiske emigranter før og under besættelsen til den visse død i de tyske, nazistiske torturkamre, men skulle man være blot det mindste i tvivl, var det såmænd blot at se i aviserne eller billedbladet.

Her afbildedes ledende, danske politifolk, halvskidefulde i muntert, selskabeligt samvær med nazisterne. Som regel med et stort grin, der understregede hyggestemningen.

Men de tyske hærstyrker tromlede jo frem, sejren var nær, det var om at være med på vognen i tide. Herudover kan man selvfølgelig anlægge moralske og etiske vurderinger af disse ledende danskeres behandling af andre danske, men det ligger uden for min formåen; jeg opfatter disse ledende danskere som skruppelløse, samvittighedsløse, som værende helt uden for almindelige menneskers opfattelse af ret og vrang – uden æresbegreber i al bred almindelighed.

Forskelle i opfattelse og adfærd har der givetvis været mellem den øverste ledelse i politikorpset og den menige betjent, og blandt de menige betjente igen mellem de ældre i tjenesten og de yngre, men hvor store disse forskelle var er mere end svært at finde frem til.

De betjente, der gik ind i modstandsbevægelsen har både under og efter krigen været mere end anonyme, ellers overlevede de ikke krigen. Hvis de overlevede krigen, ville de ikke avancere, hvis ikke de tilpassede sig systemet og dets vilkår, derfor holdt de kæft og deres holdninger for sig selv, ellers ville de blive mobbet ud til regulering af trafikken i nærmeste gadekryds.

En krigserklæring?

Politikeres tur i karrusellen?

1941: 25. november.

Danmark underskriver Anti-Kominternpagten

At Danmark undertegner Anti-Kominternpagten er, så vidt jeg kan skønne, ikke brugt af danske nazister som argument for, at Danmark aktivt støttede Hitler i krigen. Dette virker noget uforståeligt på mig, da det i og omkring denne pagt vrimler med en sand overflod af ansvarlige danske politikeres pronazistiske virken i ord og gerning.

Med sin underskrift bekræftede den danske regering for Gud og hver mand, for den ganske verden, at Danmark var en vasalstat under Hitlertyskland, og at de danske folketingsmedlemmer var nazisternes tro lakajer.

De kommunistiske lande havde indgået en pagt, som de kaldte Kommunistiske Internationale – forkortet til Komintern. Som modstykke dannede fascistlandene – Hitlertyskland – Mussolinis Italien og Japan en Anti-Kominternpagt.

I november 1941 underskriver Danmark denne pagt, og Helvede bryder løs. Danskerne er konfliktsky og fredelige. Men her var politikerne dog gået over stregen. Danskeres grænse var overskredet. Buhl forsøger senere på krigen at få Danmark anerkendt som Sovjets allierede, men afvises blankt.

Sovjet opfattede vor tilslutning til Anti-Komintern som en krigshandling. En af følgerne blev russernes bombardement af Bornholm maj 1945. De første russiske tropper på Bornholm søgte kontakt med: Partisanski.

Denne mindesten står ved Frihedsmuseet i København. Rejst efter befrielsen.

Rejst af den danske stat – det danske folk.

Et minde, rejst af dem, der direkte eller indirekte havde skyld og medansvar for modstandsfolks lidelser og død.

Her får du mulighed for at analysere en statsmands evner:
Intelligens? – moralkodeks? – medmenneskelige forståelse?
(Fingerspitzgefühl)

Udtrykt Leksikalt:

Scavenius, Erik (1877– 1962): Dansk politiker; Udenrigsminister 1909 – 10 og 1913 –20, hvor han under Første Verdenskrig skarpt håndhævede dansk neutralitet. Medlem af Landstinget for Radikale Venstre 1918-20 og 1925-27; formand for partiet 1922 – 24; derpå gesandt i Stockholm 1924 – 32. Vakte som udenrigsminister 8. juli 1940 – 9. november 1942 ved sin villighed til under Danmarks besættelse at imødekomme de tyske krav, kulminerende med underskrivelsen af Antikominternpagten 1941, stor modvilje og harme i befolkningen.

Stats- og udenrigsminister efter tysk ønske 9. november 1942.

Fordømte som regeringschef modstandsbevægelsens virksomhed. Blev med de øvrige samarbejdspolitikere smidt ud med opstanden d. 29. august 1943, da den tyske fremfærd og befolkningens voksende modvilje mod regeringssamarbejdet med tyskerne umuliggjorde regeringens fortsatte virke.

Facts, som du ikke kan finde i historiefriksørernes værker:

I den danske regerings erklæring den 8. juli 1940 udtaler Erik Scavenius:

”Ved de store tyske sejre, som har slået Verden med Forbavselse og Beundring, er en ny tid oprundet i Europa, der vil medføre en ny Ordning i politisk-økonomisk Henseende under Tysklands Førerskab.

Det vil være Danmarks Opgave herunder at finde sin Plads i et nødvendigt og gensidigt, aktivt Samarbejde med Stortyskland.”

Ved underskrivelsen af Anti-kominternpagten i Hitlers og Görings selskab praler Göring med sejrene på de russiske stepper og beskriver malende, hvorledes de russiske krigsfanger letter de tyske soldater for arbejdet med at udslette dem.

De slår hinanden ihjel og æder hinanden fortalte Göring hoverende. Hertil spørger vor udenrigsminister naivt, jamen sørger De ikke for fangerne?

Tabstallene for russiske krigsfanger i krigens første år opgives til 3,1 million. De fleste døde af sult og Göring havde ret i at kannibalisme forekom.

Flere kilder opgiver at i alt 6 millioner russiske krigsfanger døde i tysk fangenskab.

Havde vor stats og udenrigsminister læst på lektien i aviser og ugeblade? Havde han fattet en lod af den nazistiske voldsideologi?

Det følgende stammer i uddrag fra Det antifascistiske tidsskrift Håndslag nr. 2. maj -2004.

I romantikkens senalder falder ægtemanden Scavenius for den 20 år yngre Alice Ninon Duvantier, almindeligvis kaldet Pistol Alice.

Denne havde via sin søster også fået nærkontakt med tyske topledere, hvoraf blot skal nævnes den rigsbefuldmægtigede dr. Werner Best og chefen for Gestapo SS sturmbannführer Karl Heinz Hoffmann,

Kopier af Bests dagbog ses som dokumentation for nogle af deres hyggemøder. For at fuldende værket bliver Pistol Alice placeret ved Udenrigsministeriet omstillingsbord. De tyske myndigheder var således orienteret om, hvordan Scavenius havde sovet om natten og i øvrigt foretog sig, hvem, der ringede til hvem og om hvad.

Personalet vurderer imidlertid, at Alice er tysk spion, og da den kolde skulder og luften er blevet for stram, stopper Alice sin karriere i udenrigsministeriet. Erik er nu blevet skilt fra sin første kone og de elskende kan nu hengive sig til hinanden, men spares ikke for lidt ubehageligheder undervejs.

Den første indtræffer i januar 1945, da det ringer på døren ved 21 tiden. Iført kimono begiver Alice sig til døren, men husker at tage en pistol med for en sikkerheds skyld.

Da hun lukker op stikker en mand en pistol i maven på hende og forlanger at få hendes pistol og hendes våbentilladelse.

De følgende forklaringer varierer ret så meget.

Pistol Alices forklaring den 8. januar 1945 til Vagtværnet lød på:

At hun affyrede skræmmeskud imod manden, hvorefter hun flygtede ad Lindegårdsvej op til Alléteatret.

Den 9. januar indfinder Alice sig med sin gemal Erik hos Vagtværnet og forklarer nu, at hun efter at have talt med manden pludselig springer forbi denne og ud på gaden og løb mod Jægersborg Alle, idet hun i sin sindsforvirring skød ned ad den tomme gade. Fra Alléteatret ringede hun til Vagtværnet, der erklærede, at de måtte foretage en kontrolopringning. Det skete ikke.

Derefter ringede hun til SS sturmbannführer Hoffmann og bad om hjælp. Vagtværnet kom og førte Alice til hendes hjem og undersøgte, om der var trængt nogen ind her. Da det tyske sikkerhedspoliti ankom, trak vagtværnsfolkene sig tilbage.

Da hun stod og talte med Hoffmann gik hendes pistol af. Hoffmann tog derefter pistolen fra hende. To af hendes naboer, som have overværet skuddramaet, forklarede, at hun skød efter mandspersonen.

Den anden ubehagelighed indtræffer den 5. maj 1945, hvor hun fængsles men løslades den 15. juli. Politirapporten vidner om politimandens dybe respekt for damen og en for at sige det mildt skånsom afhøring. En af disse rapporter er stemplet: Rigsadvokaten J-Nr. P. 850. Politidirektøren og Statsadvokaten for særlige anliggender indstiller, at der ikke foretages videre.

Derefter kunne parret leve lykkeligt til deres dages ende.

På næste side eksempel fra side i dr. Werner Bests dagbog:

Af pladshensyn bringes ikke kopi af alle de relevante dagbogsblade, men redegøres kun for de møder, hvor stats- og udenrigsminister Erik Scavenius er impliceret:

Mandag d. 4. oktober 1943;

Dagmarhus; Piet Hein; nevø til Scavenius;

Fredag d. 19. november 1943;

Best til the hos Scavenius i dennes hus i Hjortekær;

Fredag d. 18. februar 1944;

Best til the hos Scavenius i dennes hus i Hjortekær;

Torsdag d. 16. november 1944; Alice Duvantier; Dagmarhus;

Ingen af politirapporterne vidner om, at man har afhørt og bedt om en forklaring på samværet med dr. Best.

Arbeitsmittags im Vortragssaal.
Vortragender: Frau. Best. 1.
Einführung mit:
Piet Hein (Palle von Erik von Scavenius,
wegen Ausreise nach Argentinien).
44-Prof. Dr. Wilhelm. Major Kallin
im Hauptm. Jannert (Meldung zum
Dienstverh.). Jannert von Jannert,
44-Prof. Kallin.
Mittags: zu Hause.
Abendmittags: Suppe bei Frau. Best.
Montag, 4. Oktober 1943 Hande!

Malmtransporternes betydning for våbensmedjen i Ruhr – og den tyske fremgang på alle fronter havde skabt panik.

Måske havde nazipropagandaen skræmt og lammet det svenske demokrati, måske skræmte kommunistspøgelset.

Men endelig kom de tyske troppebevægelser igennem Sverige frem i lyset.

Tysk Division overført fra Norge til Finland paa de svenske Jernbaner

Tilladelsen ønskedes fra baade tysk og finsk Side.

***Sverige vil urokkeligt bestræbe sig for at
holde sig udenfor krigeriske Konflikter.***

Følelser? Sund fornuft? Betydning?

I et studenteroptog til Amalienborg forlangte man i en resolution stilet til kongen, afskedigelse af Statsminister Scavenius. Endvidere lød det: „Vi vil hellere dele kår med det norske folk, end uden modstand lade Danmark bruge til formål, der står i yderste modsætning til vor vilje til at leve i et frit, folkestyret Danmark.“

Denne store folkemængde sang derefter den norske nationalsang:

Ja, vi elsker dette landet. Om det gjorde større indtryk på politikerne, ved jeg ikke, men både jeg og mine skolekammerater var så grebne af stemningen, at vi også mødte op næste dag ved nazisternes berømte Forum March for at demonstrere.

Studenterne samlede tusinder til demonstrationer på Rådhuspladsen, protesterne gjaldede ud over byen. Tyskerne på Dagmarhus må have været overvældede, dette var en massiv, bred, folkelig protest. At have deltaget i demonstrationen og derved været med til at tilkendegive vore holdninger gav både mig og mine kammerater en dyb glæde.

Vi havde taget afstand, vi havde valgt side, vi havde gjort noget, hvor lidet det end var.

Følelser? Har de betydning?

Om søndagen afholder nazisterne stort møde i Forum for at derefter at marchere til en kransenedlæggelse ved den lille Hornblæser på Rådhuspladsen.

Ved Forum var betjente med stålhelme opstillet i hver sin side af gaden på række, som to mure. Nazisterne kunne marchere imellem dem, og dermed skulle de være beskyttet mod demonstranterne.

Vi var 8 – 10 knægte fra klassen, som ville se på løjerne. Hurtigt blev vi klar over, at vi ville også bidrage til at give nazisterne en oplevelse og et overbevisende indtryk af deres popularitet. Cyklerne blev parkeret i sikkerhed.

Flasker, dåser, æg, rådden frugt blev droppet over politikæden lige i hovedet på naziheltene. Folk skreg – heppekor hånede dem. Jeg var bange; nazisterne så jo drabelige ud i deres uniformer, lange støvler, skråremme, og hvad de ellers brugte af tingel tangler.

Betragtede man deres øjne, kunne man dog se angsten lyse ud af dem. Betjentene stod helt rolige, de var overbevist om, at de ikke ville blive ramt af vort kasteskyts. Fronterne var trukket op

Nu brød flere store nazister ud af kolonnen, de sprang ud og prøvede at hale nogle demonstranter ind imellem sig. Der faldt nogle drøje hug, men så blandede betjentene sig.

Demonstranterne blev venligt, men bestemt skubbet væk, medens andre betjente af hjertens lyst huggede løs på nazisterne. Ingen, heller ikke nazisterne, var i tvivl om, at det betjentene havde mest lyst til, var at give nazisterne en rigtig god, gammeldags røvfuld og sige tak for sidst. Husk lige på, at i 1940 havde nazisterne kvæstet ikke en, men flere betjente meget alvorligt.

Ved Jarmers Plads og ved Søerne lykkedes det for demonstranter at splitte marchkolonnen i småbidder. Helt systematisk skar man den af, i mindre og mindre enheder. Det var imponerende at se en tilfældig skare arbejde sammen på en måde, som var der en overordnet, nærmest militærisk ledelse. Det var der ikke, dette var spontant.

Snart begyndte nazisterne at spredes og flygte. Hele tiden var vi knægte samlede, så vi kunne komme hinanden til undsætning, hvis det skulle knibe. Vi holdt os beskedent i baggrunden; faldt kun over de enkelte nazister, som vi kunne magte. 15 – 20 Hitlerjugends på vor egen alder stak af og løb ind i Ørstedes Parken.

Vi plankede den og nåede dem ved en bro. Vi angreb dem forfra og bagfra, de blev snotforvirrede og holdt ikke sammen.

På trods af, at de var næsten dobbelt så mange som os, prøvede de at stikke af enkeltvis.

Det var næsten for nemt, de fik en læsterlig gang tæsk.

De bad om nåde, men da de tidligere havde været så umanerligt højrøvede, var der ingen kære mor, de blev smidt på hovedet i søen med ordene:

„Vi håber, I kan svømme.

Hvor var de dog ynkelige at se på, grædende og med uniformerne drivende af vand, pladder og andemad.

Nu har jeg mødt nazister i mange situationer, men billedet har altid været det samme: Grove, provokerende, storpralende, truende og voldelige; lige til man sætter skovlen under dem. Skal den enkelte præstere noget på egen hånd, borte fra flokkens beskyttende vinger, og møder han kvalificeret modstand, vil nazisten klynke og bede om nåde.

„Disse Hitler Jugends var ingen undtagelse. Vi gjorde status, vi havde ikke fået en skramme, men fire cykelpumper var slået vinde og skæve. Godt tilfredse med dagens arbejde kørte vi hjem for at få en bid brød.

Mor og far spurgte ret interesserede:

„Nåh, hvad har du nu lavet?“ „Ingenting.“

„Det er en hul løgn,“ sagde far, „du er hæs som en ravn, du har vel været med i demonstrationerne.

Ud med sproget knægt.“

Ikke uden stolthed fortalte jeg nu, hvorledes vi havde omdannet H. C. Ørstedes Parken til svømmestadion.

„Ja!“ sagde far, „det er nu meget godt, men bliv nu ikke for overmodig, pas nu på.“ Men en skideballe fik jeg dog med på vejen, fordi jeg havde slået hjemmets eneste cykelpumpe vind og skæv.

„Brug noget andet næste gang,“ lød det formanende.

28. juni, 1941; Frikorps Danmark Waffen-SS oprettes

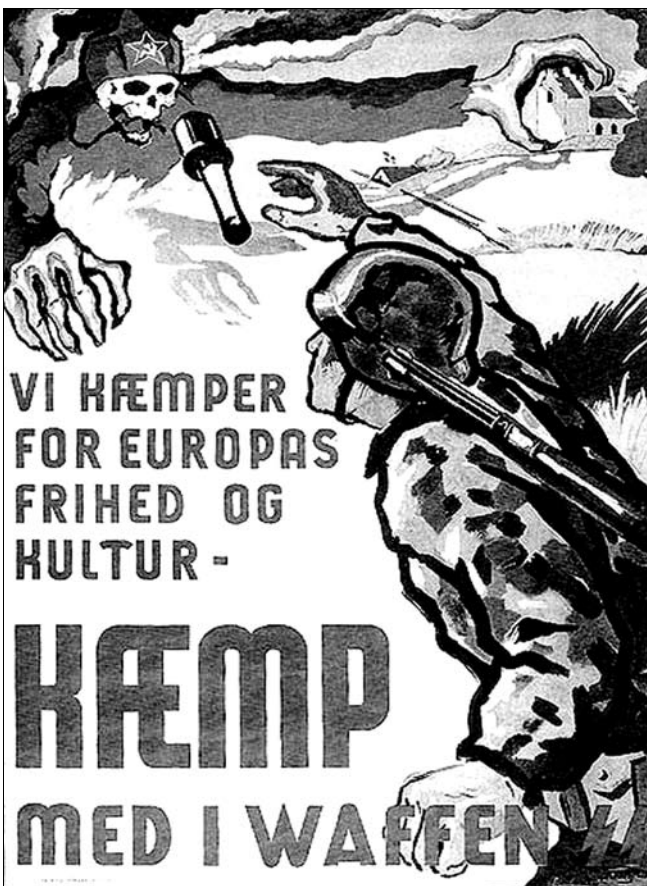
Kun få dage efter Hitlers overfald på Sovjetunionen er man i fuld gang med oprettelsen af en militær enhed til indsats på Østfronten mod bolsjevismen.

Som alt andet vedrørende besættelsestidens historie er også Frikorpsets oprettelse en stor mudderpøl i et mere end tæt tågeslør.

Lad os se lidt på enkelte påstande, men i øvrigt henvises til litteratur specifikt med Frikorpset som emne.

Under retsopgøret påstod Frikorpsfolk, som blev dømt ved dansk ret for landsforræderi, at de havde handlet i god tro, da de havde handlet i overensstemmelse med den af samarbejdspolitikere førte politik.

De havde opfyldt den danske regerings ønsker, og endelig kunne man ikke dømmes efter en lov, der ikke havde eksisteret på gernings-tidspunktet. (Loven, de blev dømt efter, havde tilbagevirkende kraft.) De var de små, derfor blev de kastet for løverne. De store gik fri.

Gentages et middelalderligt korstog?

Med regeringens billigelse?

Afskrift: Fædrelandet (Nazistisk avis. 27.06.1941)

„Kaptajnløjtnant i den kongelige danske Livgarde C.F. von Schalburg står med i kampen som stabsofficer i division Wiking.“

Han blev senere leder af Schalburgkorpset, der deltog i flertallet af de nazistiske terroraktioner mod civile danske.

Støttede samarbejdspolitikerne oprettelsen af „danske“ krigsfrivillige i SS? Vi ser på mudderkagen. Officerer i den danske hær fik deres tjenestetid i Waffen-SS medregnet i deres pensionsalder.

Da Waffen-SS, Frikorps Danmark marcherer fra Garderhusarkasernen på vej til Østfronten, defilerer de for første, men ikke sidste gang med Dannebrog vajende, forbi ingen mindre end den øverstbefalende for det danske forsvar. Generalløjtnant Gørtz, og vinker på Hellerup Station farvel til de mange tusinde, der overøste dem med blomster.

De følte – de troede, at de var populære

Afskrift: Fædrelandet **3. juli**.

„Oberstløjtnant C.P. Kryssing, Chef for 5. artilleriafdeling, Holbæk har med den kongelige danske regerings billigelse overtaget kommandoen over Frikorps Danmark.“

Ritzaus Bureau. Afskrift: **3. juli**, Berlingske Tidende:

„Kryssing har med den kgl. danske regerings billigelse overtaget kommandoen over Frikorps Danmark.“

Opråb fra Oberstløjtnant Kryssing – **5. juli**:

„Med regeringens anerkendelse har jeg fået overdraget kommandoen over Frikorps Danmark.“

Men havde han nu også det?

Krigsministeriets cirkulæreskrivelse af 8. juli – om indtræden i Frikorps Danmark: „Den danske regering har givet tilladelse til, at faste befalingsmænd af linien, reserven (Forstærkningen) o.l. og hjemsendte værnepligtige fra den danske hær melder sig til Frikorps Danmark.

Det må ikke vanskeliggøres for de pågældende at indtræde i korpset.“

Landsforræderes senere udtalelser om, at de handlede i god tro, må

dog tages med en ret stor pose salt, hvilket fremgår af, at de senere klynkende beder danske myndigheder om hjælp, fordi de bliver forulempet – det ser vi også på.

Krigsministeriets cirkulæreskrivelse – **1. juni** – om indtræden i formationer under den tyske hær og i den finske hær:

„En befalingsmand, der således træder uden for nummer for at gå i tysk eller finsk krigstjeneste, beholder sin plads i aldersordenen.

Der er tilvejebragt særlig hjemmel for, at genindtræden i nummer kan ske til ethvert tidspunkt, uanset om der er noget nummer ledigt, således at den pågældende altså indtræder i overtalligt nummer med alle sine rettigheder i henhold til sin grad.

Det tidsrum, i hvilket en befalingsmand har stået uden for nummer for at deltage i tysk eller finsk krigstjeneste, bliver medregnet ved bedømmelsen af hans forfremmelsesmuligheder.

Regeringen vil drage omsorg for, at dette tidsrum ligeledes medregnes ved beregning af alderstillæg og pension.

Ministeriet vil i givet fald optage til velvillig overvejelse, spørgsmålet om, at tilvejebringe hjemmel for at de befalingsmænd, der er egnede til forfremmelse, og som har stået uden for nummer i mere end tre år, kan forfremmes inden et år, efter at de på ny er indtrådt i nummer i den danske hær.

Befalingsmænd, der melder sig til den tyske eller den finske hær, vil ikke blive stillet ringere end andre danske befalingsmænd med hensyn til forfremmelse og retsstilling i hæren.“

Den tyske ambassadør kom med flg. redegørelse til den parlamentariske kommission:

Citat fra Bind 13, Side 139:

Med hensyn til Frikorps Danmark rejste dets chef, oberstløjtnant Kryssing, i september 1941 ønsket om, at frikorpset blev motoriseret.

11. oktober kunne Renthe-Fink meddele, at den danske regering på grund af udenrigsministerens personlige intervention havde besluttet sig til at opfylde det tyske ønske om de nødvendige 1.000 lastvogne.

”Scavenius betonedede overfor mig, at for den danske afgørelse havde ønsket om yderligere et bidrag til bekæmpelse af bolsjevismen været bestemmende”.

Kan man gå ud fra, at det er disse cirkulærer og beslutninger, der danner baggrunden for, at Frikorpsfolk hævdede, at de ikke havde begået landsforræderi, da de handlede med regeringens billigelse?

Frikorpset vurderet under – efter besættelsen

Man må først stille spørgsmålet, hvem vandt krigen?

Hvem tabte den? Nazisterne tabte krigen ingen tvivl om det?

Under krigen jublede den menige danske befolkning absolut ikke, det manglede ikke på højlydte protester og sammenstød, oftest ved hvervemøderne.

Et af de mange ofre for Frikorpsets vold og terror

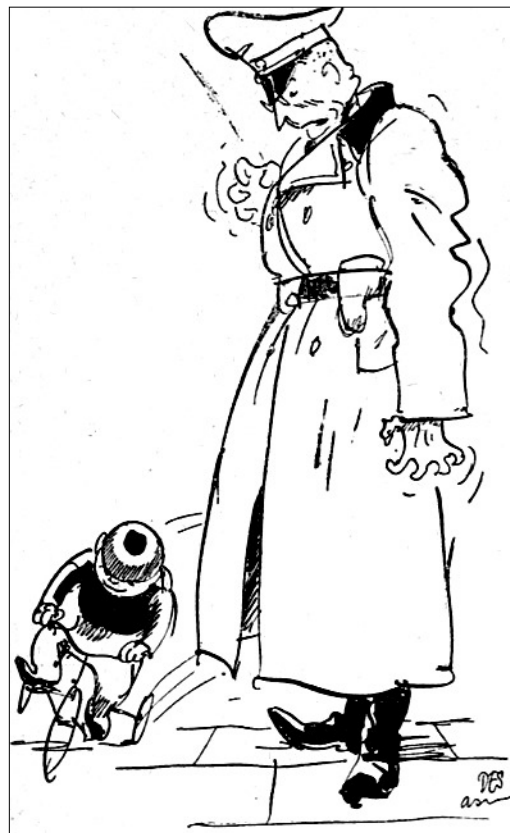

Schallburgkorpset i den danske hærs uniformer og med danske våben.

Var dette udstyr udleveret med regeringens billigelse eller slet og ret stjålet fra hærens depoter?

Mange unge danskere gik med hæklede huer i det engelske flyvevåbens farver for at demonstrere deres sympati.

Fik Frikorpsfolkene øje på dem, vankede der helt kontant masser af øretæver.

En af de første alvorlige anstødssten var Schallburgkorpsets provokerende parademarch gennem Københavns gader iført danske soldateruniformer og bevæbnet med den danske hærs håndvåben.

Undervejs gav de sig tid til at overfalde mennesker, der ikke hilste ærbødigt nok på landsforræderne.

Jubel – beundring – begejstring, blev afløst af mismod, da SS'erne havde været en tur på Østfronten.

Von Schallburgs uniform hænger pæn og nypresset på museum i Hammersfest i Norge. Hvordan den er havnet dér, oplyses ikke, derimod at han mistede begge ben ved en landmine og døde.

Men bedste bevis for regeringens billigelse er danske officerers deltagelse i fuld galla, i den danske hærs kostume og verdensrekordindehaver i hurtig overgivelse til en fjende – generalløjtnant Gørtz's deltagelse ved parader og hans afsked med de tapre landssoldater fra Hellerup Station. Denne afsked skete med blomster og under de mange fremødtes begejstring.

Sejrherrerens vurdering

Sejrherrerne var samarbejdspolitikere med deres forlængelser af medløbere – værnemagere og chauvinister, som efter mit øjemål var landsforrædere.

Disse har betegnet frikorpsfolkene som lettere kriminelle åndssvage, socialt udskud af værste skuffe osv. Hvorfor?

Simpelthen for at sløre deres egne handlinger – deres medansvar.

Min vurdering

Officerer har med en mislykket karriere i det danske forsvar søgt lykken i det succesombruste SS.

Andre har i Sovjet set en fare for civilisationens fortsatte beståen.

For mig er der ingen tvivl om, at den ensidige kommunistforskrækelse og den massiske nazistiske propaganda havde virkning.

Andre har søgt eventyret – troet på chancen for den hurtige gevinst. Vi skal ikke glemme at kontrakten indeholdt løfte om et mindre landbrug på de russiske stepper, når krigen var vundet.

En forsker har studeret de frivilliges baggrund og kommet til det resultat, at en ret så stor del tilhørte gruppen, man betegner som sociale tabere. Denne gruppe stammede fra samspilsramte hjem – med skilsmisser – enlige mødre.

En anden kilde oplyser, at bevæbnede frivillige trængte ind på opdragelsesanstalten Bråskovgård (ungdomsfængsel) og opfordrede kammeraterne til at melde sig under fanerne.

Når man kender serviceniveauet i disse anstalter, får man let den tanke, at de unge, som kun kendte til misrøgt, druk, og mishandling med ture i enecelle, alt administreret som regel af „gode, opofrende mennesker fra indre missionske kredse har taget hævn på deres senere løbebane over et samfund, som de kun kendte fra dets negative side?

Kærlighed var for dem et ukendt begreb. Vold avler vold.

Den terror, de senere udøvede, kan måske tolkes som en hævnakt mod et samfund, de ikke havde noget til fælles med.

En af mine gruppeledere sejlede flygtninge til Sverige, i blandt disse var SS officerer og menige frikorpsfolk.

Baggrunden for hans indsats var, at hans kærestes bror var meldt savnet på Østfronten. 200 frikorpsfolk deserterede og flygtede til Sverige.

Forklaringen kan have været, at de som kujoner havde fået tynd mave og søgte sikkerheden – en anden kan have været, at de ved fronten havde stiftet bekendtskab med de tyske krigsforbrydelser og derfor valgte at desertere.

Kunne de ikke bare overgive sig til russerne?

Nej, man tog ikke SS'ere til fange, når man havde fået tømt dem for oplysninger, slog man dem ihjel.

Tørre tæsk for at gå med Royal Airforce hue

Første gang Frikorps Danmark kom hjem til fædrelandet var efter optræning i den ædle krigskunst i Tyskland. De kom her opblæste, som herrefolk, som overmennesker. Når de i flok og kun i flok stødte på unge, som mishagede dem, fløj de over staklerne og gennembankede dem. Når det kneb, trak de deres skydevåben.

Måneder senere, da resterne af korpset kommer hjem igen efter at have deltaget i kampene ved fronten, optrådte de mere ydmygt, de havde oplevet krigens gru.

Spøjs historie!

Skal man græde eller trække på smilebåndet?

Her er min sabel

jeg vil ikke kæmpe mere

Den 29. august 1943 overgiver Gørtz igen sig selv og den danske hær til den tyske general von Hanneken, og vil give ham sin sabel.

Hvilket man vel må opfatte som et symbol på overgivelse, og at Gørtz ikke ville kæmpe længere.

Hanneken nægter at modtage sablen; (de var jo kolleger – venner og havde en aftale – som det fremgår af den rigsbefuldmægtige dr. Werner Bests dagbog).

Sablen blev senere fundet af en menig i soldat i et kosteskab og leveret tilbage. Stor lykke?

Gørtz kunne igen kæmpe – mod hvem? Hvordan? For hvad?

General von Hanneken, som ses tv., blev anklaget for korrupsion, blev degraderet, men taget til nåde, hvis han udførte belastende fronttjeneste.

Afløseren, general Lindemanns fremfærd under Folkestrejkerne og hans pronazistiske oprop til de tyske soldater blev af de allierede og modstandsbevægelsen opfattet som et signal om, at krigsafslutningen kunne blive omfattet af krigshandlinger, der ville koste mange ofre. General Lindemann erklærede, at de tyske tropper i Danmark ville kæmpe til sidste patron.

